

adviescommissie afgesloten strafzaken jaarverslag 2014 »

inhoudsopgave & bijlagen

1. inleiding

*2. taak en
samenstelling
van de
commissie*

*3. de
werkzaamheden
van de commissie*

*4. algemene
zaken rondom
de advisering*

*5. een blik
vooruit*

*bijlage:
samenvatting van de zaken
waarin de ACAS in 2014
een adviesaanvraag heeft
ontvangen*

colofon

1. *inleiding*

In dit jaarverslag over 2014 wordt in paragraaf 2, na kort de taakstelling te hebben toegelicht, ingegaan op de samenstelling van de commissie. In paragraaf 3 worden de activiteiten van de commissie uiteengezet: achtereenvolgens worden de stand van de advisering, de doorlooptijden alsmede de inhoud van de adviezen besproken. In paragraaf 4 komen algemene onderwerpen rondom de advisering aan de orde, te weten: de inhoud van de adviesaanvraag en media en vertrouwelijkheid. Tenslotte biedt paragraaf 5 een korte vooruitblik op de nabije toekomst van de commissie.

2.

*taak en samen-
stelling van de
commissie*

2.1. DE TAAKSTELLING

De taakstelling van de ACAS moet worden gezien in het licht van artikel 461, lid 1 Sv. Indien het gaat om een veroordeling wegens een misdrijf waarop een gevangenisstraf van twaalf jaar of meer staat en de rechtsorde door dit misdrijf ernstig is geschokt, kan de raadsman van de veroordeelde ter voorbereiding van een herziingsaanvraag bij de procureur-generaal een verzoek indienen tot het verrichten van een nader onderzoek naar de aanwezigheid van een grond voor herziening als bedoeld in artikel 457, lid 1, onder c Sv. Vereist is dat er voldoende aanwijzingen zijn dat mogelijkerwijs sprake is van een grond tot herziening en dat het verzochte onderzoek in dat kader noodzakelijk is. De procureur-generaal kan – en is bij veroordelingen tot gevangenisstraf van zes jaren of meer daartoe verplicht – advies vragen aan de Adviescommissie afgesloten strafzaken, ingesteld op grond van de Wet hervorming herziening ten voordele van 11 oktober 2012 (Staatsblad 2012, nr. 275). De commissie adviseert over de wenselijkheid en de inhoud van nader onderzoek. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek kan daarna een aanvraag tot herziening bij de Hoge Raad volgen.

2.2. DE SAMENSTELLING IN 2014

Conform de artikelen 3-6 van het Besluit adviescommissie afgesloten strafzaken (Staatsblad 2012, nr. 405) van 12 september 2012 bestaat de commissie uit vijf leden en vijf plaatsvervangende leden, waaronder twee wetenschappers, een deskundige op het terrein van de politiepraktijk, een advocaat en een lid van het Openbaar Ministerie, ondersteund door een secretaris. In 2014 zag de samenstelling van de commissie er als volgt uit.

Vaste leden:

- prof. em. dr. C.J.C.F. Fijnaut, tevens voorzitter, voormalig hoogleraar criminologie en strafrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Tilburg;
- prof. dr. H.L.G.J. Merckelbach, hoogleraar rechtspsychologie aan de Faculteit der Psychologie en Neurowetenschappen van de Universiteit Maastricht;
- mr. F. Posthumus, senior advocaat-generaal bij het ressortsparket Amsterdam;
- B.R. Visser MPA, voormalig hoofd School voor Politieleiderschap en voormalig korpschef Politie Kennemerland;
- prof. em. mr. M. Wladimiroff, voormalig hoogleraar economisch strafrecht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Utrecht, tevens advocaat.

Plaatsvervangend leden:

- prof. dr. mr. C.C.J.H. Bijleveld, hoogleraar methoden en technieken van criminologisch onderzoek aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit Amsterdam;
- prof. mr. C.P.M. Cleiren, hoogleraar straf(proces)recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden;
- W.J.M. Velings, voormalig korpschef Politie Limburg-Zuid;
- prof. mr. A.A. Franken, hoogleraar straf(proces)recht aan de Universiteit Utrecht, tevens advocaat;
- mr. M.J.M. Nieuwenhuis, senior officier van justitie bij het Landelijk Parket.

Secretaris:

- drs. A.J.J. Slotboom, senior beleidsadviseur bij de Afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken van het parket-generaal.

2.3. DE SAMENSTELLING IN 2015:

Het vertrek van prof. em. dr. C.J.C.F. Fijnaut, lid en tevens voorzitter, prof. em. mr. M. Wladimiroff, lid en drs. A.J.J. Slotboom, secretaris, is opgevangen door als vaste leden van de commissie met ingang van 1 januari 2015 te benoemen:

- prof. em. mr. H. de Doelder, tevens voorzitter, voormalig hoogleraar straf(proces)recht aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Erasmus Universiteit Rotterdam;
- prof. mr. A.A. Franken, hoogleraar straf(proces)recht aan de Universiteit Utrecht, tevens advocaat.

Als plaatsvervangend lid is per 1 januari 2015 benoemd:

- mr. J.I.M.G. Jahae, advocaat.

Als secretaris is met ingang van 1 januari 2015 benoemd:

- mr. drs. V.M.L. Sebel, gerechtsauditeur bij de Hoge Raad der Nederlanden.

3. *de werkzaamheden van de commissie*

3.1. DE STAND VAN DE ADVISERING

Na in 2012 twee en in 2013 tien verzoeken te hebben ontvangen, heeft de commissie in 2014 in totaal negen adviesvragen van de procureur-generaal ontvangen. In de bijlage bij dit jaarverslag wordt een overzicht gegeven van deze adviesaanvragen met een korte samenvatting van de inhoud. In acht zaken gaat het om (onder meer) (poging tot) moord of doodslag, in één zaak om verkrachting.

In 2013 heeft de commissie in totaal zes adviezen uitgebracht. In 2014 bedraagt dit aantal elf. Daartoe heeft de commissie in 2014 negen maal voltallig vergaderd. Daarnaast is een aantal keren vergaderd in subcommissies. De commissie heeft tot op heden in totaal in negentien zaken een definitief advies uitgebracht.

Op het moment van schrijven van dit verslag zijn inmiddels twaalf adviezen van de commissie gepubliceerd, samen met de (tussen)beslissing van de procureur-generaal. Het gaat daarbij om de zaken 001, 002, 003, 005, 006, 008 en 011 uit 2013 en om de zaken 009, 010, 013, 014 en 019 uit 2014. De gepubliceerde zaken kunnen [hier](#) worden geraadpleegd.

3.2. DE DOORLOOPTIJD VAN DE ADVIEZEN

Uit het overzicht in de bijlage volgt dat de behandeling van de verzoeken door de commissie over het algemeen langer duurt dan de zes tot acht weken die de commissie nastreeft. Dit heeft verschillende oorzaken.

Het duurt vaak weken, soms zelfs maanden, voordat een dossier bij de commissie ter beschikking staat. De oorzaken daarvan zijn van uiteenlopende aard. In sommige gevallen is niet meteen duidelijk waar het dossier zich bevindt. Ook komt het geregeld voor dat een incompleet dossier wordt ingestuurd: vaak ontbreekt dan het politiedossier. Daarnaast blijkt het in veel gevallen nodig te zijn om meermalen te rappelleren bij het betreffende gerecht of de instantie waar de (aanvullende) stukken of gegevens worden opgevraagd.

Ter illustratie volgt hieronder de verstreken tijd vanaf de datum waarop de commissie de adviesaanvragen in 2014 heeft ontvangen tot en met de datum waarop de commissie het (volledige) dossier in deze zaken heeft ontvangen:

zaaknummer	doorlooptijd
013	2 maanden en 20 dagen
014	2 maanden
015	4 maanden en 27 dagen
016	1 maand en 7 dagen
017	30 dagen
018	3 maanden en 22 dagen
019	2 maanden en 8 dagen
020	1 maand en 19 dagen
021	2 maanden en 9 dagen

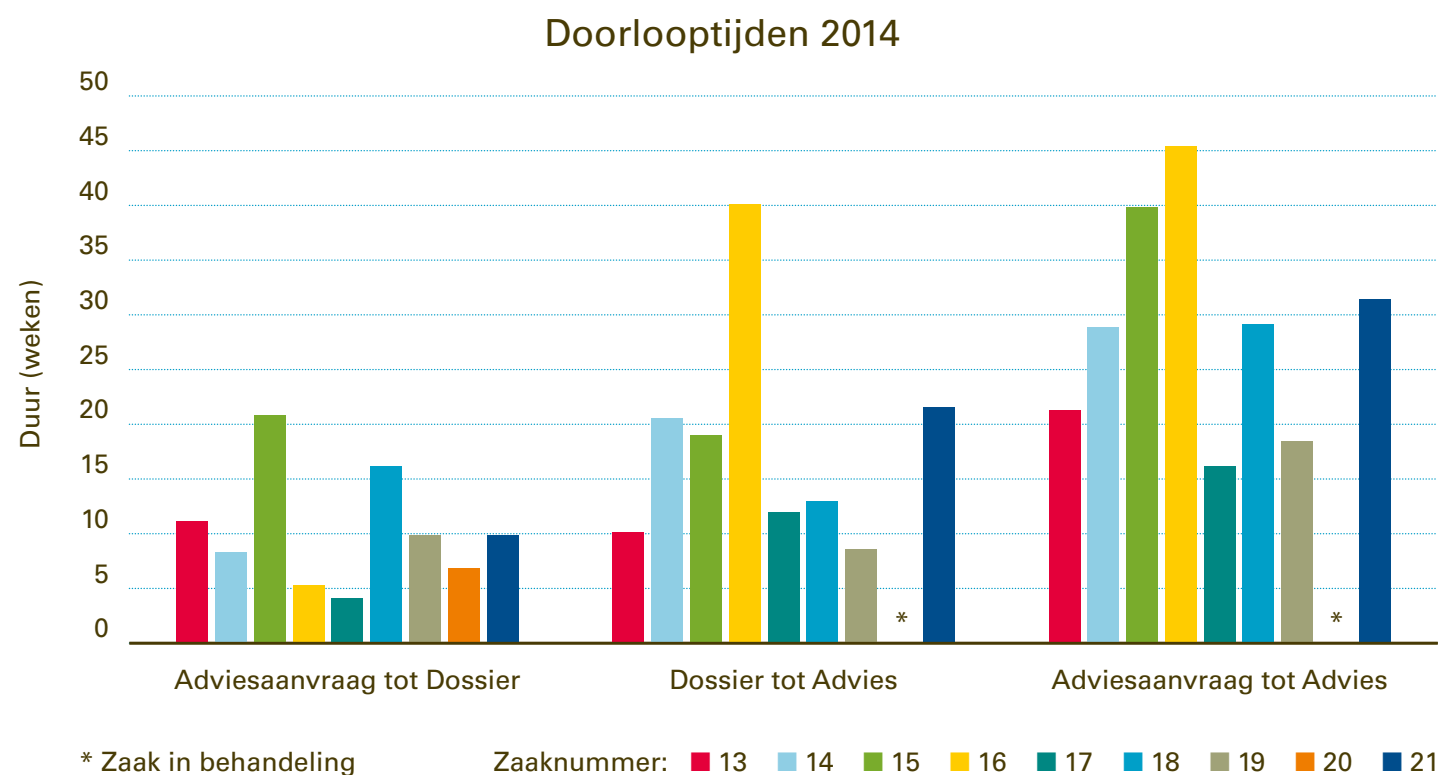
Daarnaast zijn de aangeleverde dossiers niet altijd zo geordend als gewenst en zijn sommige zaken bewerkelijk gelet op de voorgelegde verzoeken of de omvang van de zaak.

De tijd die de commissie nodig heeft gehad vanaf het moment dat de commissie het (volledige) dossier heeft ontvangen tot en met de datum van het definitieve advies bedraagt in de zaken waarin in 2014 advies is uitgebracht:

zaaknummer	doorlooptijd
004	8 maanden en 26 dagen
005	8 maanden en 28 dagen
009	3 maanden en 3 dagen
010	5 maanden en 3 dagen
011	5 maanden en 18 dagen
012	2 maanden en 7 dagen
013	2 maanden en 10 dagen
014	4 maanden en 22 dagen
015	4 maanden en 10 dagen
017	2 maanden en 23 dagen
019	1 maand en 30 dagen

In een aantal zaken is het tijdsverloop het gevolg van de omstandigheid dat de commissie het dienstig achtte om ten behoeve

van het uit te brengen advies bepaalde (ontbrekende) gegevens op te vragen, of onderzoek te (doen) verrichten. Zo heeft de commissie in zaaknummer 004 een aantal vragen aan de politie gesteld en bepaalde stukken opgevraagd; in zaaknummer 005 is een aantal gegevens aangaande de doodsoorzaak opgevraagd; in zaaknummer 013 heeft de commissie de audiovisuele registratie van het verhoor van het slachtoffer opgevraagd; in zaaknummer 015 (de 'Playstation moorden') heeft de commissie de historische gegevens van de gsm's van de veroordeelden en tapverslagen van afgeluisterd telefoonverkeer opgevraagd; in zaaknummer 016 heeft de

Figuur 1. Doorlooptijden 2014

commissie aan het NFI en *The Maastricht Forensic Institute* de vraag voorgelegd of camerabeelden met de huidige technologie kunnen worden geoptimaliseerd; in zaaknummer 018 heeft de commissie het meinedossier in de strafzaak tegen de aangever opgevraagd; in zaaknummer 020 heeft de commissie het NFI gevraagd of het mogelijk is biologische sporenmateriaal opnieuw te beoordelen; en in zaaknummer 021 heeft de commissie de videobanden van de studioverhoren van de dochter van het slachtoffer opgevraagd. Zie voor een samenvatting van deze zaken het overzicht in de bijlage.

In figuur 1 worden de doorlooptijden van de in 2014 ingekomen zaken schematisch weergegeven: links de verstreken tijd vanaf het moment dat de commissie de adviesaanvraag van de procureur-generaal heeft ontvangen en het ontvangen van het dossier, in het midden de verstreken tijd vanaf het moment dat de commissie het dossier heeft ontvangen tot het uitbrengen van het definitieve advies en rechts de totale tijdsduur tussen de adviesaanvraag van de procureur-generaal en het uitbrengen van het definitieve advies.

De vertraging in de doorlooptijden is gelet op het voorgaande voor een belangrijk deel gelegen in de aanlevertijden van de

dossiers en de door de commissie opgevraagde aanvullende gegevens. Gerekend vanaf het moment dat de commissie kan beschikken over het volledige dossier, is een termijn van twee maanden om een advies uit te brengen in eenvoudiger zaken in beginsel haalbaar. In bewerkelijker zaken, alsmede in zaken waarin nadere gegevens moeten worden opgevraagd en/of onderzocht, kan deze termijn evenwel oplopen. Hoewel de commissie alles in het werk stelt om de doorlooptijden zo kort mogelijk te houden, lijkt de in het vorige jaarverslag reeds genoemde (streef)termijn van gemiddeld drie à vier maanden dan ook een realistischer uitgangspunt.

3.3. DE INHOUD VAN DE ADVIESAANVRAGEN

De zaken waarin de commissie in 2014 (zaaknummers 004, 005, 009-012, 013-015, 017 en 019) en begin 2015 (zaaknummers 016 en 018) advies heeft uitgebracht kunnen grofweg in de volgende categorieën worden onderscheiden (zie voor een samenvatting van deze zaken het overzicht in de bijlage):

- (i) verzoeken waarin wordt gevraagd nader onderzoek te verrichten naar bepaalde feiten en omstandigheden in het kader van een alternatief scenario;
- (ii) verzoeken waarin nader onderzoek

wordt gevraagd naar een als nieuw gepresenteerd deskundigeninzicht;

- (iii) verzoeken waarin wordt gevraagd nader onderzoek te doen naar nieuwe of gewijzigde verklaringen van getuigen, (mede)verdachten of slachtoffers.

In de zaken waar de commissie zich in 2014 over heeft gebogen komen de drie categorieën los van elkaar bezien ongeveer even vaak voor. Daarbij verdient opmerking dat de meeste verzoeken een combinatie van deze categorieën bevatten, waarbij de combinatie tussen een nieuwe of gewijzigde verklaring en een alternatief scenario het grootste aandeel heeft. Een als nieuw of gewijzigd gepresenteerd deskundigeninzicht staat daarentegen vaker op zichzelf.

Een voorbeeld van een verzoek waarin (onder meer) een alternatief scenario als bedoeld onder (i) centraal staat, is zaak 016. In deze zaak is aangevoerd dat het politieonderzoek zich alleen heeft gericht op het bevestigen van de verklaring van een getuige en dat naar andere - volgens verzoeker aannemelijker - scenario's onvoldoende is gerechercheerd. Het advies van de commissie en de beslissing van de procureur-generaal zijn op het moment van dit schrijven nog niet gepubliceerd. Een andere zaak waarin (onder meer) een

alternatief scenario wordt gepresenteerd is zaaknummer 017 ('niet verzoeker, maar de getuige in deze zaak heeft de moord gepleegd', aldus verzoeker). Deze zaak is op het moment van dit schrijven nog niet gepubliceerd.

Voorbeelden van verzoeken als bedoeld onder (ii) zijn de zaken 019 ('moord op Millie Boele') en 009 (de zogenoemde 'butlerzaak'). In eerstgenoemde zaak werd aan de hand van een nieuwe diagnostische bevinding aangevoerd dat verzoeker sinds 2007 aan een chronische Post Traumatische Stress Stoornis (PTSS) zou lijden, hetgeen (in samenhang met de overige geconstateerde psychopathologie) in een algehele ontoerekeningsvatbaarheid van verzoeker - en derhalve ontslag van alle rechtsvervolging - had kunnen resulteren. In deze zaak oordeelde de commissie dat de nieuwe diagnostische bevinding de soliditeit ontbeert om aanleiding te vormen voor nader onderzoek. In de butlerzaak werd aan de hand van een gewijzigd deskundigeninzicht, dan wel een verschil van inzicht met andere deskundigen - in casu met betrekking tot de doodsoorzaak van het slachtoffer - aangevoerd dat de dood van het slachtoffer niet aan de verdachte kan worden toegerekend en daarom niet van moord kan worden gesproken. De commissie oordeelde in

deze zaak dat de nieuw aangevoerde deskundigenrapportages geen nieuwe feiten, omstandigheden, veranderde inzichten of verschillen van inzicht met andere deskundigen over de doodsoorzaak bevatten. Naar aanleiding van een bij de reactie op het advies van de raadslieden gevoegd beknopt nieuw bericht van de deskundige, heeft de commissie vervolgens aanvullend geadviseerd aan deze deskundige een nadere rapportage te vragen waarin deze expliciteert op grond van welk onderzoeksmateriaal, onderzoek, nieuwe inzichten of welke (aanvullende) feiten en/of omstandigheden hij thans tot veel stelligere conclusies komt dan voordien het geval was. Daarnaast heeft de commissie geadviseerd om aan een drietal onafhankelijke cardiologen dan wel pathologen met specialistische kennis van de cardiovasculaire geneeskunde een oordeel te vragen over deze hierboven geadviseerde nadere rapportage, teneinde na te gaan of de stellige conclusie van de deskundige - dat 31 jaar na dato nog onomstotelijk kan worden vastgesteld dat het slachtoffer een natuurlijke dood is gestorven - binnen de medische wetenschap op steun kan rekenen.

Voorbeelden van verzoeken waarin sprake is van nieuwe of gewijzigde verklaringen als bedoeld onder (iii) zijn de zaken 015 en 018. In eerstgenoemde zaak is aange-

voerd dat het opzet van verzoeker alleen was gericht op beroving en niet op het doden van personen. Een aantal van de destijds betrokkenen heeft tegenover een particulier recherchebureau verklaringen afgelegd die volgens verzoeker een ander licht werpen op zijn rol. In zaaknummer 018 is aangevoerd dat er thans nieuwe aanwijzingen zijn die ernstige twijfel oproepen over de juistheid van de voor het bewijs gebezigde verklaring van de aangever, die doorslaggevend is geweest voor de bewezenverklaring. Voor wat betreft beide verzoeken geldt dat het advies van de commissie en de beslissing van de procureur-generaal op het moment van dit schrijven nog niet zijn gepubliceerd.

4. *algemene zaken rondom de advisering*

4.1. DE ADVIESAANVRAAG

In het jaarverslag van 2013 heeft de commissie reeds aangegeven dat zij (een aanbeveling voor) nader onderzoek alleen zinvol acht indien redelijkerwijze te verwachten valt dat het mogelijk kan leiden tot een ernstig vermoeden als bedoeld in artikel 457, lid 1 onder c Sv, dat “indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid, hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkheidsverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling”.

Ingevolge art. 461, lid 2 Sv dient het verzoek (I) schriftelijk, (II) door een raadsman te zijn ingediend en ondertekend, (III) een opgave te behelzen van de onderzoekshandelingen die naar het oordeel van verzoeker dienen te worden verricht, (IV) met redenen te zijn omkleed, alsmede (V) een kopie van de uitspraak waarvan de gewezen verdachte herziening wil aanvragen te bevatten. In de aanvraag dient aannemelijk te worden gemaakt dat er grond is tot een nader onderzoek. Uitgaande van het wetsvoorstel hoeft de verzoeker ter onderbouwing van zijn verzoek tot nader feitelijk onderzoek ‘slechts’ aannemelijk te

maken dat er aanwijzingen zijn dat mogelijkerwijs sprake is van een novum (Kamerstukken II, 2008-2009, 32045, nr. 3, p. 23). Het verdient aanbeveling om in het verzoek nader in te gaan op de (aanknopingspunten of aanwijzingen voor) eerder onbekende feiten en omstandigheden dan wel voortgeschreden inzichten in feitelijke gebeurtenissen, in het verzoek te specificeren waar het betreffende gevraagde nader onderzoek uit dient te bestaan en in het verzoekschrift te beargumenteren waarom een dergelijk onderzoek in dat licht geboden is.

Zo is in gevallen waarin sprake is van gewijzigde (getuigen)verklaringen bijvoorbeeld van belang dat uiteen wordt gezet waarom de nieuwe verklaring betrouwbaarder bevonden moet worden dan de eerder afgelegde verklaring die een rol heeft gespeeld in de strafzaak die heeft geleid tot de veroordeling. Indien sprake is van een nieuwe techniek (bijvoorbeeld om de relatie van de daad met de veroordeelde vast te stellen) dient deze techniek uiteraard bij te dragen aan de conclusie dat het nu wel beschikbaar zijn van de nieuwe techniek er toe zal leiden dat de veroordeelde alsnog wordt vrijgesproken. In gevallen waarin een nieuw of gewijzigd deskundigeninzicht centraal staat, ligt het in de rede dat de verzoeker aandacht

besteedt aan de deskundigheid van de door hem aangezochte deskundige of aan een optreden van diezelfde deskundige in de strafzaak die tot de veroordeling van de verzoeker heeft geleid.

De commissie kijkt naar alle gebezigde bewijsmiddelen in onderlinge samenhang bezien, hetgeen meebrengt dat, indien de eventuele niet ter discussie staande bewijsmiddelen ook zonder het ter discussie staand bewijsmiddel toereikend zijn, de commissie niet snel tot nader onderzoek zal adviseren. Overigens kijkt de commissie ook naar feiten en omstandigheden die buiten de gebruikte bewijsmiddelen liggen, uiteraard voor zover blijkend uit de stukken die aan de commissie ter beschikking worden gesteld. Ook blijft de commissie in het algemeen ver van het naar de mening van de verzoeker niet of onvoldoende onderzocht zijn van (uitsluitend) alternatieve scenario's. Dat kan vanzelfsprekend anders liggen in gevallen waarin een bepaald alternatief scenario onderdeel uitmaakt van andere nieuwe gegevens of inzichten.

Gelet op het voorgaande acht de commissie het dienstig om ook te verwijzen naar redenen voor de commissie om negatief te adviseren. In de zaken waarin in 2014 advies is uitgebracht, zijn dat in grote lij-

nen de volgende:

- de punten waar nader onderzoek naar wordt gevraagd zijn bij de behandeling van de zaak reeds aan de orde gekomen en kunnen derhalve geen grond zijn voor een aanbeveling tot nader onderzoek;
- het aangevoerde is speculatief of bevat te veel veronderstellingen (een bepaalde getuige weet volgens de verzoeker bijvoorbeeld meer dan hij heeft verklaard, maar de redenen die daarvoor worden gegeven zijn speculatief en niet toetsbaar);
- de commissie komt tot een andere waardering van de feiten (bijvoorbeeld met betrekking tot de geloofwaardigheid van gewijzigde/nieuwe verklaringen);
- het verzoek is niet of onvoldoende onderbouwd (er wordt bijvoorbeeld geen uitleg gegeven hoe het kan dat een en dezelfde getuige-deskundige of een en dezelfde getuige op verschillende tijdstippen een andere verklaring aflegt);
- nader onderzoek is op juridische gronden niet noodzakelijk (bijvoorbeeld omdat de nieuwe gegevens de bewijsconstructie niet aantasten);
- er bestaat twijfel ten aanzien van een gepresenteerd gewijzigd deskundigeninzicht (het nieuwe inzicht biedt geen bruikbare aanknopingspunten voor nader onderzoek, bijvoorbeeld omdat het niet valt te rijmen met eerdere bevindingen,

onbegrijpelijke beschouwingen bevat of in het verzoek onjuist wordt geïnterpreteerd).

4.2. MEDIA EN VERTROUWELIJKHEID

Zoals in het jaarverslag uit 2013 is aangegeven, stuurt de commissie het definitieve advies aan de procureur-generaal en – onder vertrouwelijkheid – ook naar de raadsman van de verzoeker, zodat deze in staat wordt gesteld om in de richting van de procureur-generaal te reageren op het advies voordat deze beslist over de wenselijkheid van een (nader) onderzoek. De geanonimiseerde versie van het advies wordt tegelijkertijd met de bijbehorende beslissing van de procureur-generaal publiek gemaakt en zo nodig worden op hetzelfde moment de media geïnformeerd over de inhoud, teneinde misverstanden bij het grote(re) publiek te voorkomen.

De commissie hecht aan vertrouwelijkheid en mediastilte rondom lopende zaken omdat zij ieder verzoek op haar eigen merites wil beoordelen, los van mediaruï. Daarbij komt dat de behandeling van de zaak gevoelig kan liggen bij slachtoffers en nabestaanden. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat het voorts van belang kan zijn dat eventueel aangewezen nader onderzoek in stilte, daarmee zo objectief

mogelijk en voor eventuele slachtoffers of nabestaanden op een zo min mogelijk belastende wijze kan worden uitgevoerd, vraagt de commissie om publicitaire terughoudendheid gedurende de periode dat het verzoek in behandeling is, dat wil zeggen tot het moment dat de beslissing van de procureur-generaal gelijktijdig met het advies van de commissie publiek is gemaakt.

5. *een blik vooruit*

Op grond van de ervaringen in 2013 en 2014, kan worden vastgesteld dat de commissie per jaar kan rekenen op ongeveer tien adviesaanvragen. Bij dit aantal adviesaanvragen is en blijft – zoals ook in paragraaf 3.2 is aangegeven – de adviestermijn een punt van zorg. De adviestermijn kan wellicht worden verkort indien dossiers en eventuele later opgevraagde aanvullende gegevens sneller (compleet) worden aangeleverd.

bijlage

Samenvatting van de zaken waarin de ACAS in 2012/2014 een adviesaanvraag heeft ontvangen

De adviezen van de ACAS worden – tezamen met de beslissing van de PG – [hier](#) gepubliceerd.

Zaaknummer ACAS 013 (zaaknummer HR 14/00487H):

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft verzoeker bij arrest van 2 november 2007 wegens verkrachting van een toentertijd zeventienjarige, verstandelijk gehandicapte jongen, veroordeeld tot een gevangenisstraf van twee jaar en tbs met dwangverpleging.

Aangevoerd wordt dat in feitelijke aanleg geen adequate verdediging is gevoerd en nader onderzoek naar bepaalde vragen die in de lucht zijn blijven hangen, dient plaats te vinden.

De ACAS oordeelt dat nader onderzoek naar mogelijke gronden voor herziening van de veroordeling noch noodzakelijk, noch zinvol is.

De PG volgt dit advies.

Zaaknummer ACAS 014 (zaaknummer HR 14/00629H):

Het gerechtshof Amsterdam heeft verzoeker bij arrest van 11 september 2009 wegens medeplegen van doodslag en afpersing veroordeeld tot een gevangenisstraf van tien jaar.

Aangevoerd wordt dat verzoeker ten tijde van het delict helemaal niet ter plaatse was. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten.

De ACAS acht onvoldoende aanknopingspunten aanwezig voor nader onderzoek naar mogelijke gronden voor herziening van de veroordeling.

De PG volgt dit advies.

Zaaknummer ACAS 015
(*zaaknummer HR 14/00446H*):

‘Playstation moorden’. Het gerechtshof Den Haag heeft verzoeker bij arrest van 28 mei 2003 wegens het medeplegen van moord, meermalen gepleegd en het medeplegen van diefstal met geweld veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf.

Aangevoerd wordt dat het opzet van verzoeker alleen gericht was op beroving en niet op het doden van personen. Een aantal van de destijds betrokkenen heeft tegenover een particulier recherchebureau verklaringen afgelegd die volgens verzoeker een ander licht werpen op zijn rol. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten en onderzoek te doen naar ontbrekende, mogelijk ontlastende tapgesprekken en historische gegevens.

De commissie heeft op 24 november 2014 advies uitgebracht.

Zaaknummer ACAS 016
(*zaaknummer HR 14/01863H*):

Het gerechtshof Den Bosch heeft verzoeker bij arrest van 7 december 2007 wegens medeplegen van moord op twee personen veroordeeld tot een gevangenisstraf van achttien jaar.

Aangevoerd wordt dat het politieonderzoek zich alleen heeft gericht op het bevestigen van de getuigenverklaring van een medegegetineerde en dat naar alternatieve - en volgens verzoeker aannemelijker - scenario's onvoldoende is gerechercheerd. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie heeft op 20 maart 2015 advies uitgebracht.

Zaaknummer ACAS 017
(*zaaknummer HR 14/02469H*):

Het gerechtshof Den Bosch heeft verzoeker bij arrest van 21 maart 2008 wegens moord veroordeeld tot een gevangenisstraf van twintig jaar.

Aangevoerd wordt dat de bekentenissen van verzoeker onrechtmatig zijn verkregen en dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar een alternatief scenario. Gevraagd wordt hier nader onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie heeft op 4 september 2014 advies uitgebracht.

Zaaknummer ACAS 018 (zaaknummer HR 14/03158H):

Het gerechtshof Leeuwarden heeft verzoeker bij arrest van 27 november 2007 wegens 1. “poging tot moord” en 2. “opzettelijk brand stichten, terwijl daarvan gemeen gevaar voor goederen en levensgevaar voor een ander te duchten is” veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie jaar en tbs met dwangverpleging.

Aangevoerd wordt dat er thans nieuwe aanwijzingen zijn die ernstige twijfel oproepen over de juistheid van de voor het bewijs gebezigde verklaring van de aangever, die doorslaggevend is geweest voor de bewezenverklaring. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie heeft op 15 januari 2015 advies uitgebracht.

Zaaknummer ACAS 019 (zaaknummer HR 14/02995H):

‘Moord op Millie Boele’. Het gerechtshof Den Haag heeft verzoeker bij arrest van 5 juni 2012 wegens “1. moord, 2. opzettelijk iemand wederrechtelijk van de vrijheid beroven of beroofd houden, 3. verkrachting en 4. een lijk begraven met het oogmerk om het feit of de oorzaak van het overlijden te verhelen”, veroordeeld tot een gevangenisstraf van achttien jaar en tbs met dwangverpleging.

Aangevoerd wordt dat verzoeker blijkens een nieuwe diagnostische bevinding sinds 2007 aan een chronische PTSS lijdt, hetgeen in samenhang met de overige bij verzoeker geconstateerde psychopathologie en gelet op eerdere jurisprudentie, in een algehele ontoerekeningsvatbaarheid van verzoeker - en derhalve ontslag van alle rechtsvervolging - had kunnen resulteren. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie ziet naar aanleiding van de in het verzoekschrift aangevoerde punten, geen reden voor onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de veroordeling.

De PG volgt dit advies.

*Zaaknummer ACAS 020
(zaaknummer HR 14/04273H):*

Het gerechtshof Arnhem heeft verzoeker bij arrest van 18 april 2012 wegens moord, bedreiging en stalking veroordeeld tot een gevangenisstraf van eenentwintig jaar.

Aangevoerd wordt dat sprake is van een nieuwe deskundige die tot een ander inzicht komt op basis van dezelfde gegevens waarop het NFI eerder zijn rapportage heeft gebaseerd. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten.

Deze zaak is nog in behandeling bij de ACAS

*Zaaknummer ACAS 021
(zaaknummer HR 14/04275H):*

Het gerechtshof Den Haag heeft verzoeker bij arrest van 1 april 2008 wegens moord veroordeeld tot een gevangenisstraf van dertien jaar en negen maanden.

Aangevoerd wordt dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar de aannames van het hof dat verzoeker over een wapen zou beschikken en de computer van het slachtoffer zou hebben gebruikt. Evenmin zou het alternatieve scenario dat herhaaldelijk door verzoeker naar voren is gebracht voldoende serieus zijn genomen. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten.

Samenvatting van de zaken uit 2013 waarin de ACAS in 2014 een advies heeft uitgebracht

Zaaknummer ACAS 004 (zaaknummer HR 13/00832H):

Het gerechtshof Den Bosch heeft verzoeker bij arrest van 26 februari 2002 wegens moord en bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf jaar.

Aangevoerd wordt dat het onderzoek dat heeft geleid tot de veroordeling van verzoeker niet behoorlijk is uitgevoerd en het hof onvoldoende inzicht heeft gegeven in het verband dat de politie in eerste instantie legde met een andere moord. Gevraagd wordt hier nader onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie heeft op 17 januari 2014 advies uitgebracht.

Zaaknummer ACAS 005 (zaaknummer HR 13/01642H):

‘Deventer moordzaak’. Het gerechtshof Den Bosch heeft verzoeker bij arrest van 9 februari 2004 (opnieuw) wegens moord veroordeeld tot een gevangenisstraf van twaalf jaren.

Aangevoerd wordt dat inmiddels sprake is van nieuwe inzichten op het gebied van dna-onderzoek en telecommunicatie. Daardoor komen de aannames waar het veroordelende hof destijds van is uitgegaan in een ander daglicht te staan. Gevraagd wordt hier nader onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie adviseert eerst de kwesties van de scenario’s en de hoeveelheid dna voor te leggen aan het NFI ter becommentariëring van de aangeleverde rapportages en ter beantwoording van de vraag of er sprake is van voortschrijdend inzicht van de wetenschap met betrekking tot secondary transfer van dna dat tot een andere beoordeling van de door het hof in aanmerking genomen feiten en omstandigheden zou kunnen leiden. De commissie geeft tevens in overweging bij het NFI gericht navraag te doen naar de door de raadsman bedoelde foto(s) van de inspectie van de blouse met een fluorescerende lichtbron. Indien van het NFI een reactie op de besproken aspecten van de kwestie van het dna is verkregen, kan het wenselijk zijn die reactie tezamen met de aangeleverde rapportages voor te leggen aan een onafhankelijke derde. De commissie geeft met klem in overweging daarbij tevens de niet eerder bij de procesvoering aan de orde gekomen kwestie van het nagelvuil te betrekken, zodat de raadsman zich ook hierover kan uitspreken. De commissie acht het niet zinvol de kwestie van de contaminatie en de kwestie van het GSM-verkeer nader te onderzoeken. De commissie adviseert tenslotte, een patholoog-anatoom de vraag voor te leggen in hoeverre en hoe nauwkeurig een overlidenstijdstip kan worden vastgesteld aan de hand van gegevens als lijkstijfheid en lijkvlekken.

De PG volgt dit advies en voegt daaraan toe dat hij ook aanknopingspunten ziet voor nader onderzoek naar de interpretatie van verkeersgegevens van het gsm-verkeer van verzoeker op de avond van 23 september 1999.

*Zaaknummer ACAS 009
(zaaknummer HR 13/03406H):*

Het gerechtshof Amsterdam heeft verzoeker bij arrest van 13 mei 1985 wegens moord veroordeeld tot een gevangenisstraf van twaalf jaar.

Aan de hand van een deskundigenrapportage wordt aangevoerd dat er thans twijfels bestaan rondom de doodsoorzaak van het slachtoffer.

De commissie oordeelde in het advies van 5 juni 2014 dat de nieuw aangevoerde deskundigenrapportages geen nieuwe feiten, omstandigheden, veranderde inzichten of verschillen van inzicht met andere deskundigen over de doodsoorzaak bevatten. Naar aanleiding van een bij de reactie op het advies van de raadslieden gevoegd beknopt nieuw bericht van de deskundige, heeft de commissie vervolgens aanvullend geadviseerd aan deze deskundige een nadere rapportage te vragen waarin deze expliciteert op grond van welk onderzoeksmateriaal, onderzoek, nieuwe inzichten of welke (aanvullende) feiten en/of omstandigheden hij thans tot veel stelligere conclusies komt dan voordien het geval was. Daarnaast adviseert de commissie om aan een drietal onafhankelijke cardiologen dan wel pathologen met specialistische kennis van de cardiovasculaire geneeskunde een oordeel te vragen over deze nadere rapportage, teneinde na te gaan of de stellige conclusie van de deskundige - dat 31 jaar na dato nog onomstotelijk kan worden vastgesteld dat het slachtoffer een natuurlijke dood is gestorven - binnen de medische wetenschap op steun kan rekenen.

De PG volgt dit advies.

*Zaaknummer ACAS 010
(zaaknummer HR 13/03154H):*

Het gerechtshof Den Bosch heeft verzoeker bij arrest van 14 juli 2005 wegens tweevoudige moord en poging tot doodslag veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf.

Aan de hand van een nieuwe deskundigenrapportage wordt aangevoerd dat de locatie en ernst van het hersenletsel ernstige twijfels oproepen aangaande de betrouwbaarheid van de herinnering van het slachtoffer aan het schietincident. Voorts wordt een aantal getuigen opgevoerd die suggereren dat een (inmiddels overleden) andere persoon de moorden gepleegd heeft. Gevraagd wordt hier nader onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie adviseert om een hoogleraar (gedrags)neurologie onderzoek te laten doen naar de primaire medische bronnen ter zake de hersenbeschadiging van het slachtoffer en aan deze deskundige de vraag voor te leggen of het, gegeven de gedocumenteerde beschadiging, mogelijk is dat het slachtoffer accurate herinneringen hervond aan de minuten voorafgaand aan de schietpartij van 12 juli 2003, of dat het letsel - naar de huidige stand van de wetenschap leert - daaraan in de weg staat. De deskundige zou in zijn/haar onderzoek de herinneringen van het slachtoffer aan andere details dan de gebeurtenissen die direct samenhangen met de bewezen verklaarde delicten moeten betrekken. Het gaat dan om herinneringen zoals die zijn opgetekend in het proces-verbaal van het studioverhoor en waarvan de juistheid in beginsel kan worden vastgesteld. De analyse van deze categorie van herinneringen kan licht werpen op de kwestie in welke mate zich bij het slachtoffer inderdaad een krimpingsperiode heeft voorgedaan.

Indien de nadere medische toets van de verklaringen van het slachtoffer voldoende reden geeft om te twijfelen aan de soliditeit van de verklaringen, acht de commissie het wenselijk om voorts onderzoek te laten doen naar een aantal getuigenverklaringen, nader sporenonderzoek te verrichten naar de hulzen die op de plaats delict zijn aangetroffen en nader dna-onderzoek te verrichten naar de geringe hoeveelheid bloed die op de deur van de poort is aangetroffen, indien nog beschikbaar.

De PG volgt dit advies.

*Zaaknummer ACAS 011
(zaaknummer 13/03429H):*

‘De Moddermoord’. Het gerechtshof Amsterdam heeft verzoeker bij arrest van 14 juli 2008 wegens moord veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijftien jaar.

Aangevoerd wordt dat het deskundigenonderzoek waar het hof het bewijs voor een belangrijk deel op heeft gebaseerd, ondeugdelijk en onbetrouwbaar is. Gevraagd wordt hier onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie oordeelt dat het verzoek onvoldoende aanknopingspunten bevat voor nader onderzoek naar mogelijk gronden voor herziening.

De PG volgt dit advies.

*Zaaknummer ACAS 012
(zaaknummer 13/05970H):*

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft verzoeker bij arrest van 10 maart 2010 wegens doodslag en poging tot doodslag in het kader van diefstal van hennep uit een woning veroordeeld tot een gevangenisstraf van vierentwintig jaar.

Op basis van een uitgevoerde reconstructie wordt aangevoerd dat de toedracht van de schietpartij anders was dan waar het hof van uitging. Gevraagd wordt hier nader onderzoek naar te (doen) verrichten.

De commissie heeft op 1 mei 2014 advies uitgebracht.

Colofon

Adviescommissie afgesloten strafzaken (ACAS)

Lange Voorhout 7

Postbus 20303, 2500 EH Den Haag

Telefoon 070-3611311

Meer informatie:

www.hogeraad.nl

Uitgave ACAS

Redactie Verena Sebel

Ontwerp VormVijf, Den Haag